

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2020-5341
Den 2. april 2020

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 689 (MOF alm. del) stillet den 5. marts efter ønske fra Zenia Stampe (RV).

Spørgsmål nr. 689

"Vil ministeren kommentere pressemeddelelsen "Mere indflydelse på husdyrsager" fra Holbæk Kommune den 24. januar 2020 (<http://holbaek.dk/nyheder-og-presse/nyheder/by-og-landskab/2020/mere-indflydelse-paa-husdyrsager>), herunder kommentere ønsket om større lokal indflydelse på husdyrsager?"

Svar

I pressemeddelelsen "Mere indflydelse på husdyrsager" fra Holbæk Kommune giver et flertal af politikerne i Holbæk Kommunes økonomiudvalg udtryk for, at de gerne vil have bedre muligheder for at lave en helhedsvurdering i forhold til store udvidelser af husdyrbrug. Ønsket om bedre muligheder for at foretage en helhedsvurdering ved godkendelser af husdyrbrug begrundes med, at kommunen derved bedre kan varetage hensynene til hhv. naboer, bosætningsmuligheder generelt, transportbelastning, støj og klimaet.

Husdyrreguleringen varetager hensynet til naboer ved regulering af en række forhold. Reguleringen indebærer bl.a., at kommunalbestyrelsen ved tilladelse eller godkendelse af udvidelse af et husdyrbrug skal påse, at det nærmere fastsatte beskyttelsesniveau for lugt er overholdt. Med afsæt i grænseværdierne for lugt varetages hensynet til naboer til husdyrproduktioner i praksis på den måde, at der beregnes en geneafstand fra husdyrbruget til naboerne. I beregningen indgår en række faktorer, hvor især produktionens art og størrelse har betydning. En stor produktion vil derfor have en større geneafstand end en tilsvarende mindre produktion. Derudover er der et generelt minimumskrav på 50 meter til naboer, som skal overholdes i alle tilfælde. Transportbelastning og støj indgår i de øvrige forhold og miljøpåvirkninger, som kommunen skal vurdere, og som skal indgå i vilkårsfastsættelsen. Der henvises i denne forbindelse til uddrag fra et tidligere svar til Folketinget fra september 2019, der vedrører vejforhold (MOF alm. del nr. 50-55):

"Blandt de forhold og miljøpåvirkninger, som kommunen skal vurdere, og som skal indgå i vilkårsfastsættelsen, kan bl.a. nævnes gener fra det ansøgte som følge af støj, rystelser og transport.

Kommunen kan dog alene stille vilkår, som er begrundet i miljømæssige forhold, herunder særligt støj. Trafiksikkerhed, vejplanlægning, vejvedligeholdelse mv. varetages ikke i miljølovgivningen, men henhører under transportministerens ressort."

I pressemeddelelsen efterspørger Holbæk Kommune muligheden for at kunne varetage klimahensyn ved godkendelse af udvidelser af husdyrbrug. Klimahensyn vurderes for nuværende ikke at kunne

varetages inden for husdyrreguleringen. Overvejelser herom forventes at indgå i arbejdet med en kommende klimahandlingsplan.

I pressemeddelelsen nævnes bosætningsmuligheder generelt som et hensyn, der også vil kunne varetages bedre, hvis kommunen får mulighed at foretage en helhedsvurdering ved godkendelse af husdyrbrug. Bosætningsmuligheder varetages ikke i miljølovgivningen men henhører under planloven og er dermed Erhvervsministerens ressort.

Holbæks borgmester udtaler i pressemeddelelsen, at kommunen har det formelle ansvar for de afgørelser, der træffes i forbindelse med ansøgning om godkendelse af husdyrbrug, men at kommunen ikke har mulighed for at afveje de til tider modsatrettede hensyn.

Husdyrbrugloven har til formål at værne om natur, miljø og landskab, så udviklingen af husdyrproduktionen og anvendelsen af gødning kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet. Reguleringen er således udtryk for en afbalancering af de ofte modsatrettede hensyn, der er til hhv. erhverv og omgivelser, herunder naboer og miljøet.

Omfanget af de kommunale vurderinger er blevet begrænset ved ændringer af husdyrbrugloven i hhv. 2011 og 2017. Lovændringen i 2017 betød, at beskyttelsesniveauerne på husdyrområdet i højere grad skulle lægges fast i nationalt fastsatte generelle regler, der i mindre omfang nødvendiggør vurderinger i den enkelte sag. Lovændringen sikrer, at beskyttelsesniveauerne er de samme i hele landet, og at landmænd bliver behandlet ens på tværs af kommunegrænser. Dertil kommer, at en begrænsning af de kommunale vurderinger har medført væsentligt kortere sagsbehandlingstider.

Miljø- og Fødevareministeriet er samtidig opmærksom på, at der kan være særlige problemstillinger, der knytter sig til store husdyrbrug. Der har i den senere tid været en stigning i antallet af sager, hvor både borgere og kommuner udtrykker kritik af store husdyrbrug, herunder placeringen af dem. En del af denne kritik har også omhandlet den sundhedsrisiko, der måske kan være forbundet med at bo tæt på husdyrbrug. Særligt én hollandsk undersøgelse er blevet anvendt som argument for, at der skulle være forøget sundhedsrisiko ved at bo tæt på husdyrproducenter. Miljø- og Fødevareministeriet har efter anbefaling fra Sundhedsstyrelsen besluttet at igangsætte en fuldstændig gennemgang af de eksisterende videnskabelige undersøgelser af helbredseffekter af luftforurening relateret til husdyrbrug. Miljø- og Fødevareministeriet vil i første omgang afvente resultatet af denne gennemgang og herefter vurdere, om der er anledning til at kigge nærmere på reguleringen af store husdyrbrug.

Lea Wermelin

/

Peter Hallenberg